

**สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน
ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี**

**Desirabal Competencies of the Internship Student Program
in Physical Education, Faculty of Education,
Institute of Physical Education, Chonburi Campus**

วศินรัช กังวรงค์ และ ดร.จิราวัฒน์ ขจรศิลป์
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารจำนวน 111 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการจำนวน 37 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจำนวน 37 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษาจำนวน 37 คน กลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 145 คน ประกอบด้วย อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 61 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 11 คน และนักศึกษาปฏิบัติการสอน จำนวน 73 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ควรประกอบด้วย สมรรถนะ 5 ด้าน ได้แก่ 1. สมรรถนะด้านความรู้ 2. สมรรถนะด้านทักษะ 3. สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง 4. สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล และ 5. สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

คำสำคัญ: สมรรถนะที่พึงประสงค์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน

Abstract

The purpose of this research was to study the desirable competencies Program in Physical Education, Faculty of Education, Institute of Physical Education, Chonburi Campus in

accordance with the requirement of the internship network schools. The study was carried out as qualitative research using questionnaires to interview 2 groups of experts which included 111 administrators group which consisted of 37 school directors and 37 vice-directors of Academic Affairs, and 2) 145 heads of subject groups of Health Education, Physical Education, and Internship Group, which consisted of 61 school supervisors, 11 Institute supervisors, and 73 internship students. The statistics used for data collection included Percentage, Mean ($\bar{X}$), and Standard Deviation (S.D.).

The research results revealed that the desirable competencies of the internship students Program in Physical Education, Faculty of Education, Institute of Physical Education, Chonburi Campus in accordance with the requirement of the internships network schools should consist of 5 competencies: 1) Competency of knowledge, 2) Competency of skills, 3) Competency of own opinions, 4) Competency of personal characteristics, and 5) Competency of motivations/attitudes.

Keywords: Desirable competencies, internship students

บทนำ

ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วทั้งในระดับประเทศและระดับโลก มีการกล่าวว่า การมีทรัพยากรมากเท่าใดไม่สำคัญเท่ากับความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรแรงงานและคุณภาพของคน (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, 2554: 1) แนวคิดเรื่องสมรรถนะนี้มีพื้นฐานมาจากการมุ่งเสริมสร้างความสามารถให้ทรัพยากรบุคคลโดยมีความเชื่อว่าเมื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถแล้ว คนจะใช้ความสามารถที่มีไปผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น การนำเรื่องสมรรถนะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น จึงควรมุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรเป็นสำคัญ ต้องมีการพิจารณาว่าบุคคลในองค์กรมีความสามารถอย่างไร จึงจะทำให้องค์กรชนะคู่แข่งและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษา

ระดับสูงที่พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าสู่วิชาชีพต่าง ๆ ถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบุคลากรที่จะเป็นพลังสมองของประเทศในอนาคต ดังนั้นสถาบันระดับอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องดำรงและมุ่งมั่นพัฒนาสถานะความเป็นคลังสมองของชาติอันเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ การวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ และการเสริมสร้างคุณค่าของบัณฑิตเพื่อเป็นฐานที่จะพัฒนาประเทศให้แข็งแกร่งต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาที่มีผลการเรียนดี ก็มิได้หมายความว่านักศึกษาเหล่านั้นจะมีความสามารถในการทำงานในระดับที่สูงกว่า นักศึกษามีผลการเรียนที่ต่ำกว่า โดยในประเด็นข้างต้น Macelland (1975) “ผู้ที่ทำงานเก่ง” ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เรียนเก่งแต่บุคคลนั้นๆ ต้องสามารถประยุกต์ใช้หลักการหรือองค์ความรู้ที่ตนมีอยู่เพื่อประโยชน์ในการงานที่ทำหรือสมรรถนะ

(Competency) ที่เหมาะสมกับงาน จึงจะสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานและสร้างประโยชน์ให้กับองค์กรของตนเองได้จริง ดังนั้น สถาบันระดับอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะเป็นสิ่งที่ต้องการขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ยังต้องมีระบบการติดตามประเมินผลสมรรถนะดังกล่าวเพื่อให้รู้สถานะของสมรรถนะและกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา อีกทั้งนำข้อมูลที่ได้ไปบริหารจัดการทั้งในเรื่องของการประเมินหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

จากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 กำหนดให้อุดมศึกษาไทยในช่วงปี 2555-2559 ต้องมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาวิกฤติและชี้นำการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่นโดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและต้องส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกโดยให้คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสามารถทำงานเพื่อดำรงชีพตนเอง และเพื่อช่วยเหลือสังคมมีคุณธรรมมีความรับผิดชอบและมีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งพันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษาคือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด บัณฑิตระดับอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการ

เรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจมีความสำนึกและความรับผิดชอบ ในฐานะพลเมืองและพลโลก มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.2558:19) และจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ได้มีการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่งครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันการพลศึกษา เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เดิมชื่อวิทยาลัยพลศึกษาทำหน้าที่ผลิตครู โดยเฉพาะครูสอนพลศึกษาสุศึกษา แต่เดิมกรมพลศึกษาได้ทำการผลิตครูพลศึกษามาเป็นเวลานานโดยรับโอนโรงเรียนพลศึกษากลางมาดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2479 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยเรื่อยมา จนได้มีการจัดตั้ง “วิทยาลัยพลศึกษา” ต่อมาได้ขยายหลักสูตรเป็นระดับปริญญาตรี สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548 และทำให้พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษามีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป จึงนับได้ว่าสถาบันการพลศึกษา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬาได้ก่อกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ซึ่ง

ระยะเวลาว่าหนึ่งทศวรรษของสถาบันการพลศึกษา ได้มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิต ครุมาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราช บัญญัติ สถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 ที่ต้องการ ส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานของเด็ก เยาวชนและ ประชาชนให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ เป็นคน ดีมี ความรู้ความสามารถ มีระเบียบวินัย สร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้ จำเป็นต้องส่งเสริมการศึกษาและวิชาชีพ ขึ้นสูงแก่บุคลากรทางด้านพลศึกษา การกีฬา และ วิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมการวิจัย การให้บริการชุมชน การใช้และพัฒนาเทคโนโลยี การทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน และกีฬาไทยซึ่งสมรรถนะของนักศึกษาเป็น เป้าหมายสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาของ สถาบัน สอดคล้องกับ ประจักษ์ ทรัพย์อุดม (2550: 3) ที่กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพหรือปฏิบัติงานได้ผลดีเยี่ยมกว่าคนอื่น นั้นหมายถึงบุคคลนั้นมีสมรรถนะสูง หรือกล่าวได้ อีกอย่างหนึ่งว่า สาเหตุที่บุคคลทำงานแล้วไม่ประสบ ผลสำเร็จ เพราะขาดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะ บางประการหรือมีสมรรถนะด้านอื่นๆ อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งได้แก่ สมรรถนะทางด้านความรู้ ทางด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล สมรรถนะดังกล่าว จะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่จำเป็นและมีผล ใหบุคคลนั้นปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตน ได้ดีกว่าคนอื่น และจะประสบผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ที่ต้องการ

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ได้จัดการเรียนการสอนตามปรัชญา ที่ว่า พลศึกษาเด่น เน้นคุณธรรม นำปัญญา พัฒนา สังคม ภายใต้วิสัยทัศน์ของคณะศึกษาศาสตร์เพื่อ เป็นองค์กรที่มีศักยภาพสูงในการผลิตบุคลากรทาง

ด้านพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ และทางด้ว การศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน วิชาชีพ ภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ พันธกิจหนึ่งที่สำคัญ คือ การส่งเสริม สนับสนุน การวิจัย นวัตกรรมและงานสร้างสรรค์ หลักสูตร ศึกษาสาตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2556) เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี โดยยึดหลักมาตรฐานวิชาการ และ วิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการ ปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี ยึดหลักความร่วมมือกับสถาบัน องค์กรชุมชน นำไปสู่การพัฒนา ให้เกิดความ ก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถภาพในวิชาชีพ ทั้งในด้านเทคนิค วิธีการ จักงานอาชีพ และด้านคุณธรรม ซึ่งโครงสร้าง หลักสูตรมี 3 หมวดวิชา ประกอบด้วย 1.หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป 2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน 2.1 วิชาชีพครู 2.2 วิชาเอกพลศึกษา (เอกเดี่ยว) 2.3 วิชาเอก พลศึกษา (เอกคู่) และ 3. หมวดวิชาเลือกเสรี ซึ่งสุชาติ โสมประยูร (2550:6) ได้กล่าวไว้ในการอภิปรายเรื่อง ปัจจุบันและอนาคตของสุขศึกษาพลศึกษาและ นันทนาการ ตอนหนึ่งว่า “เรื่องการผลิตครูสุขศึกษา และพลศึกษาในระดับปริญญาตรี การผลิตครูควรมีลักษณะเป็นหลักสูตรเอกคู่ ครูจึงจะสอนได้ทั้ง สุขศึกษาและพลศึกษา

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดวิชาเฉพาะด้าน กลุ่มวิชาชีพครู หม่ววิชาหลักสูตรและการสอน เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้หลักการและทฤษฎีต่างๆ ในชั้นเรียน รวมถึงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาจะต้องนำเอาองค์ความรู้และมว ล ประสพการณ์ต่างๆ นั้น ไปฝึกฝนและลงมือปฏิบัติ จริงในการปฏิบัติการสอน (Internship) ตามสถาบัน

ศึกษา ภาคเรียนศึกษาที่ 1 และ 2 ของชั้นปีที่ 5 โดยการปฏิบัติงานครู การสอน การจัดทำแผนการเรียนรู้ ตลอดภาคเรียน และนำแผนไปปฏิบัติการสอนตามกลุ่มสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อ การบันทึกวิเคราะห์ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการนำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวางแผนจัดการกระบวนการเรียนรู้ และดำเนินการ แก้ไขปัญหาในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การรายงานผลการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการสอนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งการผลิตครูพลศึกษาต้องคำนึงถึงมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพและต้องผลิตครูให้มีสมรรถนะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะอันพึงประสงค์ที่สำคัญของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี เพื่อนำผลที่ได้ไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้มีสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อสำเร็จการศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตจาก คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีให้มีประสิทธิภาพในการประกอบวิชาชีพครูให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่าย

ปฏิบัติการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหารของสถานศึกษาจำนวน 264 คน ซึ่งประกอบ ผู้อำนวยการ 88 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 88 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 88 คน

2. กลุ่มปฏิบัติการจำนวน 348 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์พี่เลี้ยง 146 คน อาจารย์นิเทศ 26 คน และนักศึกษาปฏิบัติการสอน 176 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหารของสถานศึกษาจำนวน 111 คน ซึ่งประกอบ ผู้อำนวยการ 37 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 37 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 37 คน

2. กลุ่มปฏิบัติการจำนวน 145 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์พี่เลี้ยง 61 คน อาจารย์นิเทศ 11 คน และนักศึกษาปฏิบัติการสอน 73 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิบัติการสอน หมายถึง การออกฝึกประสบการณ์จริงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการสอนที่สถาบันการพลศึกษากำหนดให้นักศึกษาได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ ทั้งงานในหน้าที่ครูที่เกี่ยวกับการสอน และการทำงานในหน้าที่ครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อแสดงและค้นหาความสามารถของตนเองในด้านการเป็นครูในโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่ได้ทำการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู

2. สมรรถนะที่พึงประสงค์ หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาปฏิบัติการสอนที่ปฏิบัติงาน

ตามภาระหน้าที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ

3. นักศึกษาปฏิบัติการสอน หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต ชลบุรี ที่ไปปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเครือข่าย

4. โรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน หมายถึง โรงเรียนที่ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ส่งนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2558

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษา

6. อาจารย์นิเทศ หมายถึง อาจารย์ประจำการ ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ควบคุม กำกับดูแลและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา

7. อาจารย์พี่เลี้ยง หมายถึง อาจารย์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดูแลรับผิดชอบให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในขณะปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสมรรถนะที่พึงประสงค์ของ นักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี และเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

2. เพื่อเป็นแนวทางให้กับคณะศึกษาศาสตร์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน

ของนักศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ และเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตด้านพลศึกษา เพื่อให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของ นักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน กลุ่มประชากรได้แก่ กลุ่มผู้บริหารจำนวน 264 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 88 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 88 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษาจำนวน 88 คน กลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 348 คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 146 คน อาจารย์นิเทศจำนวน 26 คน นักศึกษาปฏิบัติการสอนจำนวน 176 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จากสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเคซีและมอร์แกรนด์ จากกลุ่มประชากร 612 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 256 คน และใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา ได้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 111 คน คือ ผู้อำนวยการ จำนวน 37 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 37 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษาจำนวน 37 คน กลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 145 คน คือ อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 61 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 11 คน นักศึกษาปฏิบัติการสอน จำนวน 73 คน

ขั้นที่ 1. ขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสรุปจากองค์ประกอบของสมรรถนะของแมคเคิลแลนด์ (Macelland : 1973) เป็นหลักในการจัดทำแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง 4) ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล 5) ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. รวบรวมข้อมูลหาแนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อหารูปแบบในการสร้างเครื่องมือ

3. สรุปขอบเขตในการศึกษาค้นคว้าวิจัยตามกรอบแนวคิดการวิจัย

4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างเป็นแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง และนำคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) จะได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.83

2. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจคุณภาพ ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป

ขั้นที่ 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ติดต่อโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน และอาจารย์นิเทศในคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งทางไปรษณีย์ และส่งด้วยตนเอง

3. รับแบบสอบถามคืน และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติต่อไป

ขั้นที่ 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตามลำดับดังนี้

1. นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. นำข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอนมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน เป็นแบบปลายเปิด ใช้วิธีการรวบรวมสรุปแบบรายด้าน และรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ขั้นที่ 5. ประมวลสรุปเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของข้อมูลจากสมรรถนะตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จากแบบสอบถาม และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลจากสมรรถนะตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จากแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ผู้วิจัยสรุปนำเสนอสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ช่องทางที่หลากหลายในการค้นหาข้อมูล เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ วางแผนในการพัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ พัฒนานตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพ สามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ

มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และทางพลศึกษา สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้ มีทักษะในการใช้แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมาก

ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ประกอบด้วย มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาไทยมีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนด้วยภาษาอังกฤษ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และ มัลติมีเดีย) ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ สามารถประยุกต์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และนำเสนอเป็นรายงานได้ มีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ICT ประกอบการเรียนการสอน มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีความเป็นผู้นำ มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการสอน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการเป็นผู้ตัดสิน ตลอดจนเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดและระดับมาก

ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติ การสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ประกอบด้วย ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สามารถนำเสนอ แนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนว ความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีความกระตือรือร้นใน การทำงานอยู่เสมอ มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าปัญหา และอุปสรรคเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็น คนรักษาคำพูด พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น มีการ ประเมินตนในการดำเนินชีวิต สามารถยับยั้งชั่งใจ ไม่เกี่ยวข้องกับกาพนันและสิ่งเสพติดทั้งหลาย สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับที่ดีได้ ปฏิบัติตาม กฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน ปฏิบัติตาม กฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือน ข้อมูล หรือนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน ยึดมั่นใน กฎระเบียบของวิชาชีพ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ภายใต้อารมณ์ความกดดัน ยอมรับทั้งความเด่นและ ความด้อยของตนเอง ยอมรับทั้งความเด่นและ ความด้อยของผู้อื่น ยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อทำผิด เป็นคนมองโลกในแง่บวก มีความสุขในการดำเนิน ชีวิต ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการมีความเห็น สอดคล้องกันในระดับมากที่สุดและระดับมาก

ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติ การสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ประกอบด้วย มีความสามารถในการปรับตัวตนเองให้เข้ากับผู้อื่น

สามารถคิดหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลาย ในเวลาอันรวดเร็ว สามารถนำข้อเสนอแนะและ ข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อยอดความคิดเพื่อพัฒนา ปรับใช้ มีความสามารถในการปรับตัวตนเองให้เข้ากับ เพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการปรับตัวตนเองให้ ทำงานได้ในลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมที่ แตกต่างกันได้ สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน ให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป แต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้ เหมาะสมเป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น พูดจาไพเราะ และ ชัดเจน มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและ จิตใจ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและ สังคม ปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี มี ความรับผิดชอบเข้าสอนตรงเวลาและสอนเต็มเวลา ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการมีความเห็น สอดคล้องกันในระดับมากที่สุดและระดับมาก

ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติ การสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ประกอบด้วย สนใจและติดตามข่าวสารในสังคมอย่างสม่ำเสมอ ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม กล้า แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเคารพการ ตัดสินใจของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น ไม่ย่อท้อ ต่อการทำงาน มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียนและ ผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจมีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝัง ให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดและระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้

สรุปได้ว่าสมรรถนะด้านความรู้ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ช่องทางการหลากหลายในการค้นหาข้อมูล เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ วางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาที่พออยู่เสมอ พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาที่สามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และทางพลศึกษาสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้ มีทักษะในการใช้แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับ แสวง วิทย์พิทักษ์ (2547 : 39-41) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ด้านการสอนต้องมีแผนการสอน

พลศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษามีการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมพลศึกษา ที่ทำให้นักเรียนสนุกสนานมีรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ มีการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถามข้อสงสัย ให้มีสุขปฏิบัติหลังการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะด้านทักษะของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะในการมีความชำนาญในการสื่อสารทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาไทย มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนด้วยภาษาอังกฤษ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และ มัลติมีเดีย) ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ สามารถประยุกต์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และนำเสนอเป็นรายงานได้ มีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ICT ประกอบการเรียนการสอน มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีความเป็นผู้นำ มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการสอน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการเป็นผู้ตัดสิน ตลอดจนเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับ แสวง วิทย์พิทักษ์ (2547:44-45) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ด้านทักษะกีฬาพบว่า ครูพลศึกษาต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการเล่นกีฬา มีความสามารถสูงในการเล่นกีฬา และการตัดสินกีฬา

ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะเรื่อง ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นคนรักษาคำพูด พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น มีการประเมินตนในการดำเนินชีวิตสามารถยับยั้งชั่งใจไม่เกี่ยวข้องกับกาพนันและสิ่งเสพติดทั้งหลาย สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับที่ดีได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ภายใต้ภาวะความกดดัน ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของตนเอง ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของผู้อื่น ยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อทำผิด เป็นคนมองโลกในแง่บวกมีความสุขในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับถวิล มาตรฐาน เลี่ยม (2542:4-6) ได้กล่าวถึงครูที่มีประสิทธิภาพควรมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู จะต้องเป็นผู้ที่รักการสอน รักวิชาชีพครูอย่างแท้จริง มีความต้องการส่งเสริมให้อาชีพก้าวหน้า มีเกียรติ และมีความปรารถนาที่จะช่วยและบริการคนอื่น

ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคลของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น สามารถคิดหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลายในเวลาอันรวดเร็ว สามารถนำเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับใช้ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการปรับตนเองให้ทำงานได้ในลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป แต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น พูดจาไพเราะ และชัดเจน มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม ปรับตัวเข้ากับนักเรียนและร่วมงานได้ดี มีความรับผิดชอบเข้าสอนตรงเวลา และสอนเต็มเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ อติศักดิ์ เมฆพัฒน์ และคณะ (2533). ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะทั้ง3ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นรายการประเมินด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลในรายการ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของมารยาท เป็นที่ยอมรับของสังคม การมีความกตัญญูต่อเวทีกการมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีความเมตตากรุณา

การมีความยุติธรรม และมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ ที่ตนเลือก ที่จะมุ่งมั่นพัฒนาให้ก้าวหน้า อยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลรวมของสมรรถนะแต่ละด้าน ทั้ง 4 วิทยาเขต พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะ สนใจและติดตามข่าวสารในสังคมอย่างสม่ำเสมอ ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเคารพการตัดสินใจของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น ไม่ย่อท้อต่อการทำงาน มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียนและผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ มีน้ำใจนักกีฬาและปลุกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับ อดิศักดิ์ เมฆพัฒน์ และคณะ (2533). ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคเหนือ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตใจในข้อการมีความเมตตา กรุณา และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพที่ตนเลือกในข้อการมุ่งมั่นพัฒนาให้ก้าวหน้า การประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีทางกายในข้อ การมีมารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตใจ ในข้อการมีความกตัญญูกตเวที การมีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความยุติธรรม ซึ่งมีสมรรถนะอยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการผลิตนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

1. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านความรู้ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ช่องทางที่หลากหลายในการค้นหาข้อมูล เปิดรับสิ่งใหม่ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น อยู่เสมอ วางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพสามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และทางพลศึกษา สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้ มีทักษะในการใช้แหล่งการเรียนรู้ วัตรกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน

2. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านทักษะของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาไทย มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนด้วยภาษาอังกฤษสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย) ได้อย่างเหมาะสมและ

มีประสิทธิภาพ มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ สามารถประยุกต์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และนำเสนอเป็นรายงานได้ มีทักษะในการใช้ สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ICT ประกอบการเรียนการสอน มีทักษะในการทำงาน เป็นทีม มีความเป็นผู้นำ มีทักษะในการเล่นกีฬาไทย และกีฬาสากล มีทักษะในการสอน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการเป็นผู้ตัดสิน ตลอดจนเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา

3. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของ นักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายเป็นคนรักษาคำพูด พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น มีการประเมินตนในการดำเนินชีวิต สามารถยับยั้งชั่งใจไม่เกี่ยวข้องกับการพนันและสิ่งเสพติดทั้งหลาย สามารถเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับที่ดีได้ ปฏิบัติตามกฎหมายของสถาบัน และโรงเรียน ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ภายใต้ภาวะความกดดัน ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของตนเอง ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของผู้อื่น

ยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อทำผิด เป็นคนมองโลกในแง่บวก มีความสุขในการดำเนินชีวิต

4. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น สามารถค้นหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลายในเวลาอันรวดเร็ว สามารถนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับใช้ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการปรับตนเองให้ทำงานได้ในลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป แต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสมเป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น พูดจาไพเราะ และชัดเจน มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม ปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี มีความรับผิดชอบเข้าสอนตรงเวลาและสอนเต็มเวลา

5. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ สนใจและติดตามข่าวสารในสังคมอย่างสม่ำเสมอ ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเคารพการตัดสินใจของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น ไม่ย่อท้อต่อการทำงาน มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียนและผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ มีน้ำใจ

นักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน

2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าและแนวทางการแก้ปัญหา ในการผลิตนักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ให้มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

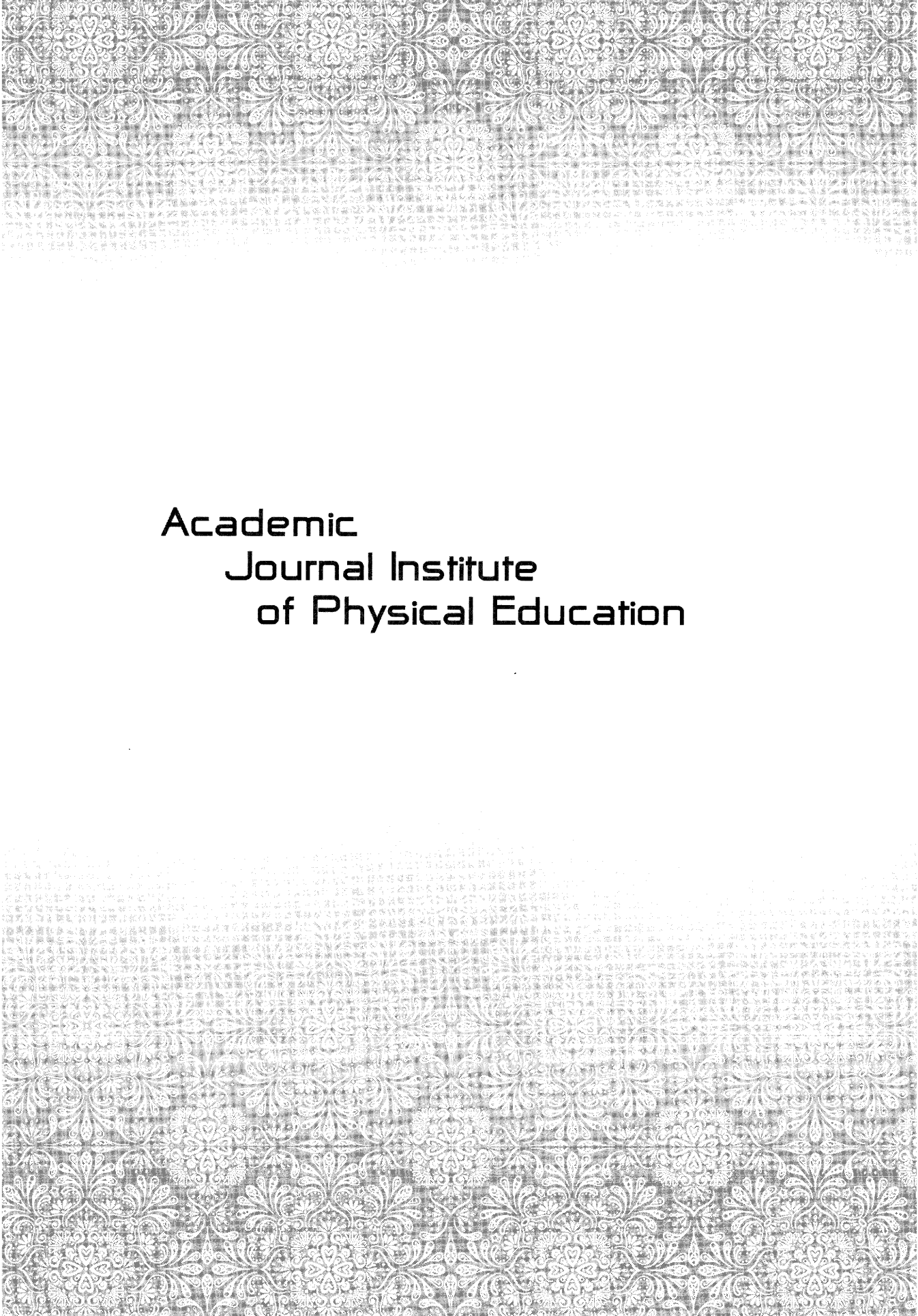
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าของสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

บรรณานุกรม

- ขจรศักดิ์ ศิริมัย; และคนอื่นๆ. (2554). การพัฒนาระบบสมรรถนะเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- จิราวัฒน์ ขจรศิลป์; วโรตม ลดาธรรม; และ กิตติศักดิ์ วิทยาภรณ์. (2557). การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา. ชลบุรี: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี.
- ตามพ์ สุขสุวรรณนท์; และคนอื่นๆ. (2556). การประเมินสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร. ชุมพร: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร.
- ถวิล มาตรฐาน. (2542). คุณภาพครูกับคุณภาพการสอน. วารสารวิชาการ. 2(4): 2-8.
- อัครศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2548). เริ่มต้นอย่างไร เมื่อจะนำ Competency มาใช้ในองค์กร. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ประคอง กรณสุต. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประจักษ์ ทรัพย์อุดม. (2550). แนวทางพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2558, จาก www.med.cmu.ac.th/hospital/lab/QC_51/Competency/competency1.doc.
- สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี. คณะศึกษาศาสตร์. (2557). คู่มือปฏิบัติการสอน 1-2 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา. ชลบุรี: สถาบันฯ
- สุชาติ โสมประยูร. (2550). ปัจจุบันและอนาคตของสุขศึกษา พลศึกษาและนันทนาการ. วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและนันทนาการ. 3(3): 6.

- แสวง วิทย์พิทักษ์. (2547). การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในยุคปฏิรูป-การศึกษาไทย พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน-เทคโนโลยีการศึกษา). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- อดิศักดิ์ เมฆพัฒน์; สุชาดา เมฆพัฒน์; และ ปนัดดา จินประชา. (2553). สมรรถนะของนักศึกษาสถาบัน การพลศึกษา วิทยาเขตภาคเหนือ. เชียงใหม่: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่.

Academic Journal Institute of Physical Education